

USTAWA

z dnia ..... 2018 r.

o centrach usług społecznych¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) zadania centrum usług społecznych, zwanego dalej „centrum”;
- 2) sposób utworzenia i zasady działania centrum;
- 3) organizację centrum;
- 4) zasady realizowania usług społecznych przez centrum.

Art. 2. 1. Ilekroć w niniejszej ustawie jest mowa o usługach społecznych należy przez to rozumieć działania o charakterze usługowym z zakresu:

- 1) polityki prorodzinnej,
- 2) wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- 3) pomocy społecznej,
- 4) promocji i ochrony zdrowia,
- 5) wspierania osób niepełnosprawnych,
- 6) edukacji publicznej,
- 7) przeciwdziałania bezrobociu,

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawę z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego, ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, ustawę z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne, ustawę z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, ustawę z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej, ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawę z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawę z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych, ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawę z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawę z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” oraz ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

- 8) kultury,
- 9) kultury fizycznej i turystyki,
- 10) pobudzania aktywności obywatelskiej
– organizowane przez gminę w celu zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej, świadczone bezpośrednio na rzecz osób, rodzin, grup społecznych lub ogółu społeczności lokalnej, zamieszkujących terytorium gminy.

2. Usługi społeczne obejmują w szczególności działania o charakterze usługowym:

- 1) wspierające rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, realizowane na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998 i 1076);
- 2) z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, realizowane na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390);
- 3) pomocy społecznej, realizowane na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508)
- 4) z zakresu promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, realizowane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1510);
- 5) z zakresu promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym, realizowane na podstawie ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2017 r. poz. 882, 2245, 2439 oraz z 2018 r. poz. 138);
- 6) z zakresu zdrowia publicznego, realizowane na podstawie ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2237 i 2371);
- 7) z zakresu wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi, realizowane na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487, z 2017 r. poz. 2245 i 2439 oraz z 2018 r. poz. 310 i 650);
- 8) z zakresu przeciwdziałania narkomanii, realizowane na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030);
- 9) rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, realizowane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511, 1000 i 1076);
- 10) z zakresu oświaty, realizowane na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000 i 1290);
- 11) rynku pracy, realizowane na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 i 1149);
- 12) reintegracji zawodowej i społecznej, realizowane na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1828 oraz z 2018 r. poz. 650),

13) z zakresu działalności kulturalnej, realizowane na podstawie ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 862 oraz z 2018 r. poz. 152 i 1105);

14) z zakresu sportu, realizowane na podstawie ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2018 r. poz. 1263).

3. Usługami społecznymi są również inne niż określone w ust. 2 działania gminy o charakterze usługowym z zakresu, o którym mowa w ust. 1, wynikające z rozpoznanych potrzeb społeczności lokalnej, określone w programach usług społecznych.

4. Opracowywanie, przyjmowanie, realizacja oraz ocena programów usług społecznych należy do zadań własnych gminy o charakterze fakultatywnym.

Rozdział 2

Utworzenie, zadania i zasady działania centrum

Art. 3. 1. W celu zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej w zakresie określonych usług społecznych oraz integracji tych usług gmina może utworzyć jednostkę organizacyjną – centrum.

2. Utworzenie i prowadzenie centrum jest zadaniem własnym gminy o charakterze fakultatywnym.

3. Rada gminy określa, w drodze uchwały, rodzaj i zakres usług społecznych, które przekazuje do realizacji centrum.

Art. 4. 1. Centrum może realizować usługi społeczne będące zadaniami własnymi gminy oraz zadaniami z zakresu administracji rządowej zleconymi gminie.

2. Centrum może realizować usługi społeczne będące zadaniami własnymi powiatu lub zadaniami z zakresu administracji rządowej zleconymi powiatowi, po uprzednim zawarciu porozumienia pomiędzy gminą, która utworzyła centrum, a powiatem.

Art. 5. 1. Centrum organizuje, koordynuje i integruje określone usługi społeczne dla społeczności lokalnej zamieszkującej terytorium:

- 1) jednej gminy;
- 2) co najmniej dwóch sąsiadujących ze sobą gmin, w przypadku zawarcia porozumienia, o którym mowa w art. 8 pkt 2.

2. Do zadań Centrum należy w szczególności:

- 1) zaspokajanie potrzeb społeczności lokalnej w zakresie określonych usług społecznych przez organizowanie, integrowanie oraz koordynowanie usług społecznych;
- 2) rozpoznawanie potencjału i potrzeb społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych;

- 3) kwalifikowanie osób do korzystania z usług społecznych określonych w programach usług społecznych;
- 4) realizowanie usług społecznych określonych w programach usług społecznych;
- 5) realizacja usług społecznych przekazanych przez gminę do realizacji centrum;
- 6) opracowywanie i monitorowanie realizacji indywidualnych planów usług społecznych;
- 7) opracowywanie standardów jakości realizowanych usług społecznych, w przypadku braku ich określenia w obowiązujących przepisach oraz ich wdrażanie;
- 8) podejmowanie działań na rzecz integracji i rozwoju społeczności lokalnej z wykorzystaniem potencjału i zasobów społeczności lokalnej;
- 9) koordynowanie lokalnego systemu usług społecznych realizowanych przez centrum;
- 10) podejmowanie działań na rzecz integracji i rozwoju lokalnego systemu usług społecznych, w tym przez nawiązywanie współpracy z organizacjami, podmiotami i osobami, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5;
- 11) podejmowanie działań wspierających osoby korzystające z usług społecznych, stanowiących uzupełnienie tych usług, w szczególności działań samopomocowych i wolontaryjnych na rzecz społeczności lokalnej;
- 12) gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji o usługach społecznych realizowanych i koordynowanych przez centrum w ramach lokalnego systemu usług społecznych.

3. W celu zapewnienia przez centrum koordynacji lokalnego systemu usług społecznych oraz realizacji zadania, o którym mowa w ust. 2 pkt 11, urząd gminy i jednostki organizacyjne gminy są obowiązane do bieżącego informowania centrum o realizowanych przez nie lub przy ich udziale usługach społecznych.

Art. 6. 1. Przy realizacji usług społecznych centrum kieruje się następującymi zasadami:

- 1) oferuje określone usługi społeczne wszystkim osobom uprawnionym, zamieszkującym obszar działania centrum (zasada powszechności);
- 2) ma na względzie dobro osób korzystających z tych usług, w szczególności budowanie poczucia ich podmiotowości i bezpieczeństwa (zasada podmiotowości);
- 3) zapewnia realizację usług społecznych zgodnie z obowiązującymi standardami (zasada jakości);
- 4) oferuje usługi społeczne jak najpełniej odpowiadające na potrzeby społeczności lokalnej zamieszkującej obszar działania centrum, z uwzględnieniem różnych faz życia osób i sytuacji rodzin (zasada kompleksowości);
- 5) współpracuje z organami administracji publicznej, organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450, 650, 723 i 1365), oraz osobami fizycznymi i prawnymi (zasada współpracy);

- 6) w miarę możliwości, podejmuje działania zmierzające do rozszerzenia oferty usług społecznych (zasada pomocniczości);
- 7) realizuje usługi społeczne w sposób prowadzący do wzmocnienia więzi społecznych i integracji społeczności lokalnej (zasada budowania więzi społecznych).

2. Współpraca, o której mowa w ust. 1 pkt 5, odbywa się z uwzględnieniem suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności.

Art. 7. 1. Obszar działania centrum obejmuje terytorium gminy, która utworzyła centrum.

2. W przypadku utworzenia centrum na podstawie art. 8 pkt 2, obszar działania centrum obejmuje terytorium gmin, które są stronami porozumienia.

Art. 8. Centrum tworzy się:

- 1) w przypadku, o którym mowa w art. 5 ust. 1 – przez przekształcenie ośrodka pomocy społecznej w centrum;
- 2) w przypadku, o którym mowa w art. 5 pkt 2 – po zawarciu przez gminy porozumienia, na podstawie którego jedna z gmin zobowiązuje się do utworzenia centrum, które zorganizuje określone usługi społeczne dla społeczności lokalnych zamieszkujących terytorium wszystkich gmin zawierających porozumienie, a pozostałe gminy zobowiązują się do współfinansowania kosztów funkcjonowania i realizacji określonych usług społecznych przez centrum.

Art. 9. 1. Warunkiem utworzenia centrum w przypadku, o którym mowa w art. 8:

- 1) pkt 1 – jest przekazanie do realizacji centrum realizacji wszystkich zadań z zakresu pomocy społecznej realizowanych dotychczas przez ośrodek pomocy społecznej oraz wszystkich usług społecznych realizowanych dotychczas przez przekształcany ośrodek pomocy społecznej oraz realizacja odpowiadających na potrzeby społeczności lokalnej usług społecznych z co najmniej dwóch zakresów, o których mowa w art. 2 ust. 1, które do dnia utworzenia centrum nie były realizowane przez ośrodek pomocy społecznej;
- 2) pkt 2 – jest zawarcie przez gminy porozumienia, zapewniającego realizowanie przez centrum określonych, odpowiadających na potrzeby społeczności lokalnej, usług społecznych z co najmniej dwóch zakresów, o których mowa w art. 2 ust. 1, wskazanych przez strony porozumienia.

2. W przypadku, o którym mowa w art. 8 pkt 1, gmina może przekazać centrum wykonywanie innych niż określone w ust. 1 pkt 1 zadań, wykonywanych przez przekształcany ośrodek pomocy społecznej, w tym ustalenie uprawnień do świadczeń pieniężnych.

Art. 10. 1. Z dniem przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum ośrodek pomocy społecznej ulega likwidacji.

2. W przypadku przekazania do realizacji centrum:

- 1) wszystkich zadań dotychczas realizowanych przez przekształcany ośrodek pomocy społecznej, z dniem przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum:
  - a) pracownicy ośrodka pomocy społecznej stają się pracownikami centrum,
  - b) centrum wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki ośrodka pomocy społecznej wynikające z przepisów odrębnych, zobowiązań i decyzji administracyjnych,
  - c) centrum staje się stroną postępowań administracyjnych i sądowych, których stroną albo uczestnikiem był ośrodek pomocy społecznej,
  - d) centrum kontynuuje postępowania prowadzone przez ośrodek pomocy społecznej wszczęte przed jego przekształceniem, w tym wszystkie czynności podjęte w ramach tych postępowań, a czynności podjęte przez kierownika ośrodka pomocy społecznej uznaje się za dokonane skutecznie,
  - e) centrum przejmuje dokumentację ośrodka pomocy społecznej,
  - f) centrum przejmuje mienie ośrodka pomocy społecznej ,
  - g) dyrektor centrum staje się administratorem danych osobowych przetwarzanych przez ośrodek pomocy społecznej;
- 2) części zadań dotychczas realizowanych przez przekształcany ośrodek pomocy społecznej – szczegółowe warunki przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum określa gmina, z uwzględnieniem zakresu spraw wskazanych w pkt 1, odpowiednio do podziału zadań pomiędzy centrum i inne podmioty przejmujące zadania przekształcanego ośrodka pomocy społecznej.

Art. 11. 1. Porozumienie, o którym mowa w art. 8 pkt 2, zawiera w szczególności:

- 1) określenie gminy, która zobowiązuje się do utworzenia centrum;
- 2) zasady współfinansowania kosztów utworzenia i funkcjonowania centrum oraz realizacji przez centrum określonych usług społecznych;
- 3) określenie usług społecznych, przekazywanych do realizacji centrum;
- 4) okres, na jaki zawarto porozumienie;
- 5) szczegółowe zasady sporządzania i przekazywania sprawozdawczości gminom będącym stronami porozumienia.

2. Do porozumienia, o którym mowa w art. 8 pkt 2, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994, 1000 i 1349) dotyczące porozumień międzygminnych.

Art. 12. Do porozumienia, o którym mowa w art. 8 pkt 2, za zgodą gmin będących stronami porozumienia, może przystąpić gmina sąsiadująca z co najmniej jedną gminą będącą stroną porozumienia.

Art. 13. Centrum utworzone na podstawie porozumienia, o którym mowa w art. 8 pkt 2, może wykonywać wyłącznie zadania związane z realizacją usług społecznych oraz działania wspierające osoby korzystające z usług społecznych, stanowiące uzupełnienie tych usług, w szczególności działań samopomocowych i wolontaryjnych.

Rozdział 3

Organizacja centrum

Art. 14. 1. W ramach struktury organizacyjnej centrum wyodrębnia się w szczególności:

- 1) stanowisko dyrektora centrum;
- 2) zespół do spraw opracowywania i realizacji indywidualnych planów usług społecznych;
- 3) zespół realizujący zadania z zakresu pomocy społecznej – w przypadku utworzenia centrum na podstawie art. 8 pkt 1;
- 4) stanowisko organizatora społeczności lokalnej.

2. W skład zespołu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, wchodzi organizator usług społecznych oraz koordynatorzy indywidualnych planów usług społecznych w liczbie dostosowanej do potrzeb wynikających z uwarunkowań lokalnych.

3. W skład zespołu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, wchodzi organizator pomocy społecznej oraz specjaliści z zakresu pracy socjalnej, specjaliści z zakresu pracy z rodziną oraz inni specjaliści realizujący zadania usług pomocy społecznej, w tym w zakresie integracji społecznej.

4. W przypadku utworzenia centrum na podstawie art. 8 pkt 1, centrum zatrudnia, w ramach zespołu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, pracowników socjalnych zgodnie z zasadami określonymi w art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

5. W centrum mogą zostać wyodrębnione zespoły lub stanowiska inne niż określone w ust. 1, jeżeli potrzeba ich utworzenia wynika z uwarunkowań lokalnych, rodzaju przekazanych centrum do realizacji usług społecznych lub innych zadań.

6. W strukturze organizacyjnej centrum nie mogą funkcjonować jednostki zapewniające całodobowe usługi.

Art. 15. 1. Centrum kieruje dyrektor centrum.

2. Do zadań dyrektora centrum należy w szczególności:

- 1) kierowanie pracami centrum i reprezentowanie centrum na zewnątrz;
- 2) zapewnienie funkcjonowania i ciągłości pracy centrum;
- 3) zatwierdzanie planów organizowania społeczności lokalnej i ich aktualizacji;
- 4) podejmowanie czynności w sprawach z zakresu prawa pracy wobec pracowników centrum;
- 5) zawieranie umów z organizacjami, podmiotami i osobami realizującymi usługi społeczne na zlecenie centrum;

- 6) opracowywanie rocznego planu działalności centrum, z uwzględnieniem programów usług społecznych oraz planu organizowania społeczności lokalnej;
- 7) opracowywanie rocznego sprawozdania z działalności centrum;
- 8) sprawowanie zarządu nad mieniem centrum;
- 9) prowadzenie gospodarki finansowej centrum.

3. Dyrektor centrum może, pełniąc obowiązki dyrektora centrum jednocześnie wykonywać zadania organizatora usług społecznych, jeżeli spełnia wymogi określone w art. 20.

Art. 16. 1. Dyrektor centrum jest powoływany i odwoływany przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) gminy tworzącej centrum.

2. Dyrektorem centrum może być osoba, która:

- 1) ma wykształcenie wyższe;
- 2) ma co najmniej 3-letnie doświadczenie zawodowe na stanowisku kierowniczym w podmiotach realizujących usługi społeczne;
- 3) ukończyła szkolenie z zakresu zarządzania usługami społecznymi.

3. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) może udzielić dyrektorowi centrum upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach dotyczących usług społecznych przekazanych do realizacji centrum.

4. W przypadku, o którym mowa w art. 8:

- 1) pkt 1 – wójt (burmistrz, prezydent miasta) udziela dyrektorowi centrum usług społecznych upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy, o ile dyrektor centrum spełnia wymogi, o których mowa w art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 2) pkt 2 – wójt (burmistrz, prezydent miasta) udziela dyrektorowi centrum usług społecznych upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej dotyczących usług społecznych, które zostały przekazane centrum do realizacji, o ile dyrektor centrum spełnia wymogi, o których mowa w art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

5. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 3 i 4, na wniosek dyrektora centrum, może być udzielone także innemu pracownikowi centrum.

6. W przypadku gdy dyrektor centrum nie spełnia wymogów, o których mowa w art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, upoważnienie do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy, wójt (burmistrz, prezydent miasta) udziela organizatorowi pomocy społecznej oraz, na wniosek dyrektora centrum, może udzielić dodatkowo innemu pracownikowi zespołu realizującego zadania z zakresu pomocy społecznej.

Art. 17. W przypadku utworzenia centrum na podstawie art. 8 pkt 1, dyrektorowi centrum przysługują uprawnienia kierownika ośrodka pomocy społecznej określone w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz innych ustawach określających zasady realizacji zadań przekazanych do realizacji centrum.

Art. 18. Dyrektor centrum składa radzie gminy corocznie sprawozdanie z działalności centrum oraz przedstawia potrzeby w zakresie realizowanych usług społecznych. W przypadku utworzenia centrum na podstawie art. 8 pkt 2, sprawozdania w zakresie dotyczącym usług realizowanych dla społeczności lokalnych zamieszkującym terytorium gmin będących stronami porozumienia, dyrektor centrum składa radom tych gmin.

Art. 19. 1. Do zadań organizatora usług społecznych należy w szczególności:

- 1) organizowanie:
  - a) usług społecznych świadczonych bezpośrednio przez centrum na rzecz społeczności lokalnej,
  - b) współpracy centrum z organizacjami, podmiotami i osobami, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5, realizującymi usługi społeczne na obszarze działania centrum;
- 2) współpraca z organizatorem społeczności lokalnej, ukierunkowana na diagnozę potrzeb społeczności lokalnej zamieszkującej obszar działania centrum w zakresie usług społecznych, a także na wykorzystanie lokalnych zasobów i potencjału społeczności lokalnej w świadczeniu tych usług i prowadzeniu działań wspierających osoby korzystające z usług społecznych;
- 3) rozwijanie i koordynacja systemu usług społecznych jak najpełniej odpowiadającego na potrzeby społeczności lokalnej zamieszkującej obszar działania centrum;
- 4) prowadzenie, aktualizacja i udostępnianie w Biuletynie Informacji Publicznej centrum informacji o usługach społecznych realizowanych przy udziale centrum;
- 5) akceptowanie indywidualnych planów usług społecznych i ich aktualizacji;
- 6) organizowanie superwizji pracy socjalnej dla koordynatorów indywidualnych planów usług społecznych.

2. Organizator usług społecznych kieruje zespołem, o którym mowa w art. 14 ust. 1 pkt 2.

Art. 20. Organizatorem usług społecznych może być osoba, która:

- 1) ma wykształcenie wyższe;
- 2) posiada co najmniej 3-letnie doświadczenie zawodowe na stanowisku kierowniczym w podmiotach realizujących usługi społeczne;
- 3) ukończyła szkolenie z zakresu organizacji usług społecznych.

Art. 21. Do zadań koordynatora indywidualnych planów usług społecznych należy w szczególności:

- 1) przeprowadzanie rozpoznania indywidualnych potrzeb, o którym mowa w art. 36;
- 2) opracowywanie indywidualnych planów usług społecznych i ich aktualizacja;
- 3) monitorowanie realizacji indywidualnych planów usług społecznych;
- 4) koordynowanie usług społecznych udzielanych w ramach indywidualnych planów usług społecznych;
- 5) przeprowadzanie z osobami objętymi indywidualnymi planami usług społecznych rozmów podsumowujących realizację tych planów;
- 6) uczestnictwo w superwizji tworzenia i realizacji indywidualnych planów usług społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem zasady, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2.

Art. 22. Koordynatorem indywidualnych planów usług społecznych może być osoba, która:

- 1) posiada uprawnienia pracownika socjalnego;
- 2) posiada przynajmniej 2-letnie doświadczenie zawodowe w prowadzeniu pracy socjalnej;
- 3) odbyła szkolenie z zakresu opracowywania i realizacji indywidualnych planów usług społecznych.

Art. 23. 1. Organizatorem pomocy społecznej może być osoba która spełnia wymogi o których mowa w art. 122 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej .

2. Organizator pomocy społecznej kieruje zespołem, o którym mowa w art. 14 ust. 1 pkt 3.

Art. 24. Do zadań organizatora społeczności lokalnej należy w szczególności:

- 1) prowadzenie na bieżąco diagnozy potencjału i potrzeb społeczności lokalnej;
- 2) opracowywanie, w oparciu o diagnozę potencjału i potrzeb społeczności lokalnej, projektów planów organizowania społeczności lokalnej oraz ich realizacja;
- 3) aktywizacja społeczności lokalnej, w szczególności przez motywowanie mieszkańców do podejmowania działań samopomocowych i wolontaryjnych na rzecz społeczności lokalnej, stanowiących uzupełnienie usług społecznych organizowanych przez centrum;
- 4) inicjowanie działań wzmacniających spójność społeczności lokalnej, w tym więzi między mieszkańcami;
- 5) współpraca z innymi osobami prowadzącymi działania animacyjne i inne formy pracy społecznościowej.

Art. 25. Organizatorem społeczności lokalnej może być osoba, która:

- 1) ma wykształcenie wyższe;
- 2) posiada co najmniej 2-letnie doświadczenie zawodowe w zakresie prowadzenia animacji lokalnej lub innych form pracy środowiskowej ze społecznością lokalną;
- 3) ukończyła specjalizację drugiego stopnia w zawodzie pracownik socjalny w obszarze pracy socjalnej ze społecznością lokalną lub szkolenie z zakresu organizacji społeczności lokalnej.

Art. 26. Szkolenia, o których mowa w art. 16 ust. 2 pkt 3, art. 20 pkt 3, art. 22 pkt 3 i art. 25 pkt 3 organizują regionalne ośrodki polityki społecznej.

2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, minimum programowe, wymagania dotyczące kadry dydaktycznej i wymiar zajęć dydaktycznych realizowanych w ramach szkoleń, o których mowa w art. 16 ust. 2 pkt 3, art. 20 pkt 3, art. 22 pkt 3 i art. 25 pkt 3, kierując się koniecznością odpowiedniego przygotowania dyrektora centrum, organizatora usług społecznych, koordynatora indywidualnych planów usług społecznych oraz organizatora społeczności lokalnej do wykonywania zadań wynikających z ustawy.

Art. 27. 1. Plan organizowania społeczności lokalnej zawiera:

- 1) określenie celu planu;
- 2) opis działań służących realizacji planu;
- 3) terminy i sposób realizacji działań w ramach planu;
- 4) listę realizatorów poszczególnych działań;
- 5) okres trwania planu;
- 6) szczegółowe harmonogramy realizacji planu, obejmujące okres jednego roku.

2. Plan organizowania społeczności lokalnej jest opracowywany na okres 3 lat i podlega aktualizacji w przypadku zmiany diagnozy potencjału i potrzeb społeczności lokalnej.

3. Plan organizowania społeczności lokalnej oraz jego aktualizacja podlega zatwierdzeniu przez dyrektora centrum.

4. W przypadku utworzenia centrum na podstawie art. 8 pkt 2, plan organizowania społeczności lokalnej składa się z części adresowanych do każdej z gmin będących stroną porozumienia.

5. Zatwierdzony przez dyrektora centrum plan organizowania społeczności lokalnej jest udostępniany na stronie Biuletynu Informacji Publicznej centrum, oraz na stronie internetowej gminy, która utworzyła centrum, a w przypadku utworzenia centrum na podstawie art. 8 pkt 2, także na stronach internetowych gmin, do których adresowana jest część planu organizowania społeczności lokalnej.

Art. 28. 1. Centrum jest jednostką budżetową.

2. Szczegółową organizację centrum określa statut centrum nadany przez radę gminy w drodze uchwały.

Rozdział 4

Zasady realizacji usług społecznych przez centrum

Art. 29. 1. Centrum realizuje przekazane przez gminę do realizacji usługi społeczne:

- 1) na podstawie obowiązujących przepisów określających zasady przyznawania i udzielania usług społecznych;
- 2) na podstawie programów usług społecznych, przyjętych uchwałami rad gmin.

2. W przypadku, o którym mowa:

- 1) w pkt 1 – udzielanie usług odbywa się w trybie i na zasadach określonych w obowiązujących przepisach;
- 2) w pkt 2 – udzielanie usług odbywa się na warunkach określonych w programach usług społecznych.

3. Zadania z zakresu pomocy społecznej centrum realizuje w trybie i na zasadach określonych w przepisach o pomocy społecznej.

Art. 30. 1. Programy usług społecznych mogą być kierowane do ogółu społeczności lokalnej lub do określonej grupy społecznej, jeżeli potrzeba skierowania usług do określonej grupy społecznej wynika z uwarunkowań lokalnych.

2. Programy usług społecznych dotyczące usług społecznych, które są objęte innymi programami przyjętymi przez gminę, muszą być spójne z tymi programami.

Art. 31. 1. Gmina opracowuje programy usług społecznych korzystając z informacji wynikających z diagnozy potencjału i potrzeb społeczności lokalnej przygotowanej w centrum.

2. Program usług społecznych określa:

- 1) nazwę programu;
- 2) okres realizacji programu;
- 3) opis zidentyfikowanych potrzeb społeczności lokalnej uzasadniających wprowadzenie programu;
- 4) cele programu i mierniki efektywności jego realizacji;
- 5) charakterystykę społeczności lokalnej objętej programem, kryteria kwalifikacji do udziału w programie oraz kryteria wyłączające z udziału w programie;
- 6) rodzaje usług społecznych oferowanych w ramach programu;
- 7) zasady kwalifikowania do korzystania z usług społecznych w ramach programu;
- 8) zasady ustalania i zwalniania z odpłatności za usługi społeczne udzielane w ramach programu, jeżeli program przewiduje odpłatność za usługi społeczne;
- 9) organizację programu, w tym etapy realizacji programu;
- 10) sposób monitorowania i oceny programu,
- 11) budżet programu oraz źródła jego finansowania.

3. Przyjęty przez radę gminy program usług społecznych jest udostępniany na stronie Biuletynu Informacji Publicznej urzędu gminy oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej centrum.

4. Po zakończeniu programu gmina sporządza informację z realizacji programu usług społecznych.

5. Informacja, o której mowa w ust. 4, zawiera:

- 1) nazwę programu;
- 2) okres realizacji programu;
- 3) opis osiągnięcia celów programu,
- 4) ilość osób objętych programem, z podziałem na usługi, z których korzystały;
- 5) wyniki monitorowania i oceny programu;
- 6) koszty realizacji programu.

6. Informację, o której mowa w ust. 4, gmina publikuje na stronie Biuletynu Informacji Publicznej urzędu gminy oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej centrum, w terminie 4 miesięcy od zakończenia realizacji programu usług społecznych.

Art. 32. Realizatorami usług społecznych dostępnych w ramach programu usług społecznych mogą być urząd gminy, wskazane w programie jednostki organizacyjne gminy, w tym centrum, lub wyłonione:

- 1) w wyniku otwartego konkursu ofert, o którym mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 tej ustawy,
- 2) z zastosowaniem trybów wynikających z ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1579 i 2018) osoby prawne, osoby fizyczne i inne podmioty.

Art. 33. Kwalifikowanie osób do korzystania z usług społecznych w ramach programu usług społecznych odbywa się za pośrednictwem centrum, na wniosek osoby zainteresowanej, przedstawiciela ustawowego osoby zainteresowanej, albo opiekuna faktycznego osoby zainteresowanej, zwanych dalej „wnioskodawcą”.

Art. 34. 1. Jeżeli program usług społecznych przewiduje odpłatność za usługi społeczne udzielane w ramach programu, osoby zakwalifikowane do korzystania z tych usług wnoszą opłatę na konto gminy albo centrum, w wysokości i terminach ustalonych przez centrum zgodnie z programem usług społecznych.

2. Należności z tytułu opłaty, o której mowa w ust. 1, podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

3. Wysokość należności, o których mowa w ust. 2, podlegającej zwrotowi oraz termin jej zwrotu ustala się w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 35. 1. Udostępnienie centrum danych osobowych osób uprawnionych do korzystania z usług społecznych na podstawie programów usług społecznych, w celu zakwalifikowania do uzyskania usług społecznych i ich realizacji oraz ustalenia wysokości opłaty za usługi społeczne następuje w formie

oświadczenia. Centrum może żądać udokumentowania danych osobowych w zakresie niezbędnym do ich potwierdzenia.

2. Centrum może żądać udokumentowania, w sposób wskazany w programie usług społecznych, określonych w programie danych osób uprawnionych do korzystania z usług społecznych, w tym danych o sytuacji życiowej, zdrowotnej, rodzinnej i materialnej.

3. Oświadczenia, o których mowa w ust. 1, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Art. 36. 1. Kwalifikowanie osób do korzystania z usług społecznych w ramach programów usług społecznych może poprzedzić opracowanie przez koordynatora indywidualnych planów usług społecznych, w porozumieniu z wnioskodawcą, rozpoznania indywidualnych potrzeb osoby zainteresowanej.

2. Rozpoznanie indywidualnych potrzeb zawiera:

- 1) ocenę przez koordynatora zasadności i możliwości udzielenia wnioskowanych usług społecznych i podjęcia działań wspierających, z uwzględnieniem diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej;
- 2) ustalenie rodzaju usług społecznych, z których osoba zainteresowana korzysta w trybie określonym w art. 29 ust. 1 pkt 1, usług społecznych, z których osoba zainteresowana korzysta w trybie indywidualnego planu usług społecznych, oraz usług społecznych, z których osoba zainteresowana korzysta bez tworzenia indywidualnego planu usług społecznych.
- 3) poinformowanie o zasadach ponoszenia odpłatności za usługi społeczne przewidziane w programach usług społecznych;
- 4) wyrażenie przez wnioskodawcę zgody na przetwarzanie danych osobowych osoby zainteresowanej oraz wnioskodawcy w związku z kwalifikowaniem tej osoby do korzystania z usług społecznych.

3. Rozpoznanie indywidualnych potrzeb przeprowadza się w siedzibie centrum. Koordynator indywidualnych planów usług społecznych może podjąć decyzję o opracowaniu rozpoznania indywidualnych potrzeb w innym miejscu, w którym znajduje się osoba zainteresowana.

4. Na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb koordynator indywidualnych planów usług społecznych:

- 1) opracowuje, w uzgodnieniu z wnioskodawcą, indywidualny plan usług społecznych, z których osoba zainteresowana będzie mogła korzystać w ramach programów usług społecznych lub
- 2) przekazuje wniosek, za zgodą wnioskodawcy, do rozpatrzenia w całości lub w części przez zespół centrum realizujący zadania z zakresu pomocy społecznej lub inny zespół, o którym mowa w art.

14 ust. 5, jeżeli wnioskowane usługi społeczne mieszczą się w zakresie usług społecznych realizowanych przez te zespoły, lub

- 3) przekazuje wniosek, za zgodą wnioskodawcy, do rozpatrzenia w całości lub w części przez urząd gminy lub jednostkę organizacyjną gminy, jeżeli wnioskowane usługi społeczne mieszczą się w zakresie usług społecznych realizowanych przez urząd gminy lub jednostkę organizacyjną gminy.

Art. 37. Indywidualny plan usług społecznych opracowuje się w przypadku konieczności koordynacji usług społecznych udzielanych osobie zainteresowanej w okresie nie krótszym niż 3 miesiące.

Art. 38. 1. Indywidualny plan usług społecznych jest opracowywany przez koordynatora indywidualnych planów usług społecznych w terminie nie dłuższym niż 6 tygodni od dnia wystąpienia z wnioskiem o zakwalifikowanie do korzystania z usług społecznych. Indywidualny plan usług społecznych jest akceptowany przez organizatora usług społecznych pod kątem zasadności zakwalifikowania do korzystania z usług społecznych i zatwierdzany przez dyrektora centrum.

2. Indywidualny plan usług społecznych jest opracowywany na okres niezbędny do realizacji zaplanowanych usług społecznych, wynikających z rozpoznania indywidualnych potrzeb, nie dłużej niż na rok.

3. Indywidualny plan usług społecznych może być aktualizowany przez koordynatora, w uzgodnieniu z wnioskodawcą, w przypadku zmiany potrzeb osoby korzystającej z usług społecznych. Aktualizacja wymaga zaakceptowania przez organizatora usług społecznych i zatwierdzenia przez dyrektora centrum.

4. Rezygnacja wnioskodawcy z korzystania z usług społecznych, do których osoba została zakwalifikowana na podstawie indywidualnego planu usług społecznych, wymaga poinformowania dyrektora centrum o rezygnacji i nie zwalnia z ponoszenia opłaty za usługi społeczne, z których osoba miała prawo korzystać przed datą złożenia rezygnacji.

Art. 39. Indywidualny plan usług społecznych zawiera:

- 1) określenie rodzaju usług społecznych określonych w programie usług społecznych, do których została zakwalifikowana osoba zainteresowana;
- 2) sposób realizacji indywidualnego planu usług społecznych, w szczególności wskazanie harmonogramu realizacji usług społecznych i działań wspierających, podmiotów realizujących te usługi i działania oraz miejsc ich realizacji;
- 3) wyrażenie przez wnioskodawcę zgody na przetwarzanie danych osobowych osoby zainteresowanej oraz wnioskodawcy dla celów związanych z udzielaniem usług społecznych, a także przekazywanie tych danych pomiędzy podmiotami realizującymi indywidualny plan usług społecznych.

2. Indywidualny plan usług społecznych może zawierać określenie działań wspierających osobę zainteresowaną.

Art. 40. Kwalifikowanie osób do korzystania z usług społecznych w ramach programów usług społecznych na podstawie indywidualnych planów usług społecznych, jak również bez ich opracowywania nie wymaga wydania decyzji administracyjnej i odbywa się zgodnie z kolejnością złożonych wniosków, z zastosowaniem ograniczeń i limitów przewidzianych w programie usług społecznych.

Art. 41. 1. Koordynator indywidualnych planów usług społecznych monitoruje na bieżąco realizację opracowanych przez siebie indywidualnych planów usług społecznych.

2. Po zakończeniu realizacji indywidualnego planu usług społecznych koordynator indywidualnych planów usług społecznych przeprowadza z osobą, która korzystała z usług społecznych w ramach indywidualnego planu usług społecznych, rozmowę podsumowującą realizację tego planu.

3. W uzasadnionych przypadkach organizator usług społecznych może przekazać monitorowanie realizacji indywidualnego planu usług społecznych lub przeprowadzenie rozmowy podsumowującej koordynatorowi indywidualnych planów usług społecznych innemu niż ten, który opracował plan.

4. Na podstawie rozmowy podsumowującej oraz informacji uzyskanych w toku monitorowania realizacji indywidualnego planu usług społecznych koordynator indywidualnych planów usług społecznych sporządza notatkę o przebiegu i rezultatach tego planu. Notatka dołączana jest do dokumentacji realizacji planu.

5. Organizator usług społecznych, co najmniej raz na 6 miesięcy, dokonuje podsumowania realizacji w centrum indywidualnych planów usług społecznych i przedstawia to podsumowanie dyrektorowi centrum oraz organizatorowi społeczności lokalnej.

6. Organizator usług społecznych, co najmniej raz na 3 miesiące, organizuje spotkanie koordynatorów indywidualnych planów usług społecznych, służące bieżącemu omówieniu opracowywania i realizacji tych planów, w tym współpracy z realizatorami usług społecznych, o których mowa w art. 32. Na spotkanie organizator może zaprosić przedstawicieli realizatorów usług społecznych.

Art. 42. Zadania centrum związane z:

- 1) kwalifikowaniem osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych w ramach programów usług społecznych,
  - 2) opracowaniem rozpoznania indywidualnych potrzeb,
  - 3) opracowaniem indywidualnych planów usług społecznych
- mogą być realizowane wyłącznie przez pracowników centrum.

Art. 43. W przypadku utworzenia centrum na podstawie art. 8 pkt 1, centrum przysługują uprawnienia ośrodka pomocy społecznej określone w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz innych ustawach określających zasady wykonywania zadań organizowanych przez centrum.

Art. 44. 1. Centrum przetwarza dane osobowe pozyskane od wnioskodawców i osób korzystających z usług społecznych określonych w programach usług społecznych, do których stosuje się niniejszą ustawę, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań centrum wynikających z niniejszej ustawy.

2. Dane osobowe, o których mowa w ust. 1, podlegają zabezpieczeniom technicznym i organizacyjnym uniemożliwiającym:

- 1) nadużycia w wykorzystywaniu tych danych, w szczególności przetwarzanie ich niezgodnie z celem lub udostępnianie osobom nieuprawnionym do ich przetwarzania;
- 2) zmianę, utratę, uszkodzenie lub zniszczenie tych danych.

3. Dane osobowe, o których mowa w ust. 1, zabezpiecza się w sposób odpowiedni do zagrożeń i ryzyka wystąpienia sytuacji, o których mowa w ust. 2, w tym w szczególności biorąc pod uwagę czy dane osobowe przetwarzane są w sposób zautomatyzowany, czy też w inny sposób niż zautomatyzowany oraz z uwzględnieniem zapewnienia kontroli nad tym, jakie dane osobowe, kiedy i przez kogo były przetwarzane.

4. Osoby przetwarzające dane osobowe, o których mowa w ust.1, są obowiązane do zachowania ich w poufności.

Art. 45. 1. Podmioty i osoby, o których mowa w art. 32, realizujące usługi społeczne, określone w niniejszej ustawie, przetwarzają dane osobowe osób, do których stosuje się niniejszą ustawę, w zakresie i w celu niezbędnym do realizacji usług społecznych wynikających z programów usług społecznych, które zostały im przekazane do realizacji.”,

2. Podmioty i osoby, o których mowa w ust.1, są administratorami danych osobowych przetwarzanych w celu realizacji usług społecznych wynikających z programów usług społecznych, które zostały im przekazane do realizacji .

3. Podmioty i osoby, o których mowa w ust.1, realizujące usługi społeczne wynikające z programów usług społecznych, które zostały im przekazane do realizacji, zobowiązane są do zachowania poufności wszelkich informacji i danych, które uzyskały przy realizacji tych usług.

Art. 46. W związku z przetwarzaniem danych osobowych, w celu kwalifikowania na podstawie programów usług społecznych, do uzyskania usług społecznych oraz ustalania na podstawie programów usług społecznych wysokości opłaty za usługi społeczne, wykonanie obowiązku, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie

swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.²⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem 2016/679”, następuje przez umieszczenie informacji określonych w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2016/679, w widocznym miejscu w budynku centrum.

Art. 47. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do postępowań w indywidualnych sprawach dotyczących usług społecznych wynikających z programów usług społecznych stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 oraz z 2018 r. poz. 149 i 650).

Rozdział 5

Przepisy zmieniające, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 48. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 155, z późn. zm.³⁾) w art. 579² w § 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) opinii właściwego ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych (Dz. U. poz. ...) – centrum usług społecznych, opinii właściwego organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, informacji o dotychczasowym sprawowaniu funkcji przez rodzinę zastępczą lub prowadzącego rodzinny dom dziecka oraz informacji z rejestru danych prowadzonego przez starostę na podstawie przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;”.

Art. 50. W ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487, z 2017 r. poz. 2245 i 2439 oraz z 2018 r. poz. 310 i 650) w art. 4¹ w ust. 2 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Gminny program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w tym programie.

Art. 51. W ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2018 r. poz. 276) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 19c w ust. 2 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

---

²⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 127 z 23.5.2018, str. 2.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 2491 oraz z 2018 r. poz. 5, 138, 398, 416, 650, 730, 756, 770, 771, 1000, 1009 i 1104.

„Wniosek o przyznanie pomocy pieniężnej składa się w ośrodku pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych (Dz. U. poz. ...) – w centrum usług społecznych, właściwych ze względu na miejsce zamieszkania osób, o których mowa w art. 19 ust. 1 i 4.”;

2) w art. 23a w ust. 2 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Środki przeznaczone na pomoc realizowaną przez kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – przez dyrektora centrum usług społecznych, Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych przekazuje na rachunki budżetów gmin.”.

Art. 52. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r. poz.1509) w art.21 ust.1 po pkt.118 dodaje się pkt.118a w brzmieniu:

„118a) wartość nieodpłatnych lub częściowo odpłatnych usług społecznych, udzielonych osobie na podstawie programu usług społecznych, o którym mowa w ustawie z dnia ..... o centrach usług społecznych (Dz. U. poz. ...).”.

Art. 53. W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017 r. poz. 2198, 2203 i 2361) w art. 90m ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Rada gminy może upoważnić kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych (Dz. U. poz. ...) – dyrektora centrum usług społecznych, do prowadzenia postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1.”.

Art. 54. W ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1260, z późn. zm.⁴⁾) w art. 80c w ust. 1 pkt 29 otrzymuje brzmienie:

„29) ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego, kierownikowi ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych (Dz. U. poz. ...) - dyrektorowi centrum usług społecznych lub pracownikowi socjalnemu;”.

---

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 1926 oraz z 2018 r. poz. 79, 106, 138, 317, 650, 957, 1099 i 1356.

Art. 55. W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511, 1000 i 1076) w art. 6b ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Powiatowe zespoły orzekają na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego albo, za ich zgodą, na wniosek ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych (Dz. U. poz. ...) na wniosek centrum usług społecznych.

2. Ośrodki pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych (Dz. U. poz. ...) centra usług społecznych mogą uczestniczyć na prawach strony w sprawach, w których orzekają powiatowe zespoły.”.

Art. 56. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800, z późn. zm.⁵⁾) w art. 299 w § 3 pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) ośrodkom pomocy społecznej, centrom usług społecznych i powiatowym centrom pomocy rodzinie w zakresie prowadzonych postępowań o świadczenia z pomocy społecznej;”.

Art. 57. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1778, z późn. zm.⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 w pkt 2 lit. k otrzymuje brzmienie

„k) ośrodek pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych (Dz. U. poz. ...) – centrum usług społecznych – w stosunku do osób rezygnujących z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;”;

2) w art. 6 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zasady podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym osób rezygnujących z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem, za które ośrodek pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia

---

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 800, 650, 723, 771, 1000 i 1039, 1075

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 106, 138, 357, 398, 650, 697, 730, 771 i 1076.

..... o centrach usług społecznych – centrum usług społecznych, opłaca składkę, regulują przepisy o pomocy społecznej.”;

3) w art. 16 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób rezygnujących z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem finansują w całości ośrodki pomocy społecznej, a w przypadku ich przekształcenia w centra usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – centra usług społecznych.”;

4) w art. 50:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Dane zgromadzone na koncie ubezpieczonego, o których mowa w art. 40, i na koncie płatnika składek, o których mowa w art. 45, mogą być udostępniane sądom, prokuratorom, organom podatkowym, Państwowej Inspekcji Pracy, Biuru Nadzoru Wewnętrzny, Policji, Straży Granicznej, komornikom sądowym, organom egzekucyjnym w rozumieniu ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1201, 1475, 1954 i 2491 oraz z 2018 r. poz. 138 i 398), ministrowi właściwemu do spraw gospodarki w zakresie koniecznym do rozstrzygania spraw prowadzonych na podstawie art. 29, art. 32 oraz art. 34 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy, ministrowi właściwemu do spraw rodziny, ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego, organom realizującym świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz świadczenia wychowawcze, ośrodkom pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych (Dz. U. poz. ...) – centrom usług społecznych, powiatowym centrom pomocy rodzinie, publicznym służbom zatrudnienia, Komisji Nadzoru Finansowego oraz wojewodzie i Szefowi Urzędu do Spraw Cudzoziemców w zakresie prowadzonych postępowań dotyczących legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z uwzględnieniem przepisów dotyczących ochrony danych osobowych.”;

b) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Dane zgromadzone na kontach, o których mowa w ust. 3, udostępnia się bezpłatnie sądom, prokuratorom, organom podatkowym, Państwowej Inspekcji Pracy, Biuru Nadzoru Wewnętrzny, Policji, Straży Granicznej, ministrowi właściwemu do spraw gospodarki w zakresie koniecznym do rozstrzygania spraw prowadzonych na podstawie art. 29, art. 32 oraz art. 34 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy, ministrowi właściwemu do spraw

rodziny, ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego, organom realizującym świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz świadczenia wychowawcze, ośrodkom pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych (Dz. U. poz. ...) – centrom usług społecznych, powiatowym centrum pomocy rodzinie, publicznym służbom zatrudnienia, Komisji Nadzoru Finansowego, wojewodzie i Szefowi Urzędu do Spraw Cudzoziemców w zakresie prowadzonych postępowań dotyczących legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego w zakresie wynikającym z ust. 3a i 3c.”,

c) w ust. 18 część wspólna otrzymuje brzmienie:

„– w celu umożliwienia ośrodkom pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych (Dz. U. poz. ...) – centrom usług społecznych, organom właściwym i wojewodom weryfikacji prawa do świadczeń z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz świadczeń wychowawczych, a także w celu monitorowania przez ministra właściwego do spraw rodziny, ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego oraz wojewodę realizacji świadczeń z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz świadczeń wychowawczych przez ośrodki pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych (Dz. U. poz. ...) – centra usług społecznych, organy właściwe oraz wojewodów.

Art. 58. W ustawie z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 2211 oraz z 2018 r. poz. 650, 697, 1039 i 1375) w art. 96a w ust. 1 w pkt 1 w lit. b tiret trzecie otrzymuje brzmienie:

„– urzędu gminy, gminnego ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych (Dz. U. poz. ....) – centrum usług społecznych – w przypadku świadczeniobiorcy, wobec którego wydano decyzję, o której mowa w art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, albo świadczeniodawcy, który udzielił świadczenia opieki zdrowotnej – w przypadku osoby bezdomnej, o której mowa w art. 6 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 i 1985 oraz z 2018 r. poz. 650 i 700), albo”.

Art. 59. W ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1828 oraz z 2018 r. poz. 650):

1) w art. 12:

a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) wniosku zakładu leczenia odwykowego, powiatowego centrum pomocy rodzinie, ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych (Dz. U. poz. ...) – centrum usług społecznych, organizacji pozarządowej lub klubu integracji społecznej, za zgodą tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego – zostać skierowana do uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez Centrum, przez właściwy dla miejsca zamieszkania lub pobytu osoby ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych lub w przypadku osoby, o której mowa w art. 1 ust. 2 pkt 5, przez powiatowy urząd pracy z powiadomieniem właściwego dla miejsca zamieszkania lub pobytu tej osoby ośrodka pomocy społecznej albo centrum usług społecznych.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, podlega zaopiniowaniu przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – centrum usług społecznych właściwego dla miejsca zamieszkania lub pobytu osoby kierowanej do uczestnictwa w Centrum po uprzednim przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego (rodzinnego).”,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Kierownik Centrum przyjmuje osobę skierowaną do Centrum po podpisaniu z nią indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego, zwanego dalej „programem”, w uzgodnieniu z kierownikiem ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – dyrektorem centrum usług społecznych, właściwym dla miejsca zamieszkania lub pobytu tej osoby.”;

2) w art. 15 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Po pomyślnym zakończeniu okresu próbnego, kierownik ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – dyrektor centrum usług społecznych, na wniosek kierownika Centrum, kwalifikuje uczestnika do uczestnictwa w zajęciach w Centrum.”.

Art. 60. W ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1340) w art. 11 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Postępowanie w sprawie przyznania renty socjalnej wszczyna się również na wniosek innej osoby, kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych (Dz. U. poz. ....) – dyrektora centrum usług społecznych, działających za zgodą osób, o których mowa w ust. 1.”

Art. 61. W ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1952, z późn. zm.⁷⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) 17a otrzymuje brzmienie:

„Art. 17a. W przypadku gdy ośrodek pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych (Dz. U. poz. ....) – centrum usług społecznych, przekazały organowi właściwemu informację, że osoba uprawniona lub jej przedstawiciel marnotrawią wypłacane jej świadczenia rodzinne lub wydatkują je niezgodnie z przeznaczeniem, organ właściwy przekazuje należne osobie świadczenia rodzinne w całości lub w części w formie rzeczowej lub w formie opłacania usług.

2) w art. 20:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Organ właściwy może upoważnić, w formie pisemnej, swojego zastępcę, pracownika urzędu, kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych lub innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 2, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.”

b) w ust. 4 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„W przypadku upoważnienia kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych, w ośrodku albo centrum tworzy się komórkę organizacyjną do realizacji świadczeń rodzinnych.”

3) w art. 23:

---

⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 107, 138, 650, 730, 912 i 1000.

- a) ust. 4aa i 4b otrzymują brzmienie:

„4aa. Jeżeli w stosunku do osoby ubiegającej się lub pobierającej świadczenie pielęgnacyjne wystąpią wątpliwości dotyczące sprawowania opieki, o której mowa w art. 17 ust. 1, organ właściwy oraz wojewoda mogą zwrócić się do kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – do dyrektora centrum usług społecznych o przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 i 1985 oraz z 2018 r. poz. 650 i 700), w celu weryfikacji tych wątpliwości.

4b. W przypadku, o którym mowa w ust. 4aa, organ właściwy oraz wojewoda mogą wystąpić do ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – do centrum usług społecznych o udzielenie informacji o okolicznościach dotyczących sprawowania opieki, o której mowa w art. 17 ust. 1, jeżeli okoliczności te zostały ustalone w rodzinnym wywiadzie środowiskowym przeprowadzonym nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem otrzymania przez ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych wniosku o udzielenie informacji.”,

- b) w ust. 4c pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) organ właściwy upoważnił do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – do dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, lub inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy;”,

- c) ust. 4e i 4g otrzymują brzmienie:

„4e. Ustalając prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, organ właściwy zwraca się do kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – do dyrektora centrum usług społecznych o przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w celu weryfikacji okoliczności dotyczących sprawowania opieki, o której mowa w art. 16a ust. 1.

4g. Przepisy ust. 4e i 4f stosuje się odpowiednio, w przypadku gdy organ właściwy upoważnił do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w

centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych lub innej jednostki organizacyjnej gminy, lub inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych, lub innej jednostki organizacyjnej gminy.”.

Art. 62. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) jednostka organizacyjna pomocy społecznej – regionalny ośrodek polityki społecznej, powiatowe centrum pomocy rodzinie, ośrodek pomocy społecznej, centrum usług społecznych, dom pomocy społecznej, placówkę specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, ośrodek wsparcia i ośrodek interwencji kryzysowej;”;

2) w art. 17 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych (Dz. U. poz. ...) do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy utrzymywanie i zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników zespołu do spraw realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej w centrum usług społecznych.”;

3) w art. 42 w ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„1. Za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem, ośrodek pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – centrum usług społecznych, opłaca składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od kwoty kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, jeżeli dochód na osobę w rodzinie osoby opiekującej się nie przekracza 150% kwoty kryterium dochodowego na osobę w rodzinie i osoba opiekująca się nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z innych tytułów lub nie otrzymuje emerytury albo renty.”;

4) w art. 49:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Indywidualny program wychodzenia z bezdomności jest opracowywany przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – przez pracownika socjalnego centrum usług społecznych wraz z osobą bezdomną i podlega zatwierdzeniu przez kierownika ośrodka, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na

- podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – przez dyrektora centrum usług społecznych.”,
- b) w ust. 5 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:
- „5. Jeżeli indywidualny program wychodzenia z bezdomności wykracza poza będące w dyspozycji placówki środki pomocy lub zachodzi konieczność objęcia osoby bezdomnej ubezpieczeniem zdrowotnym, podlega on zatwierdzeniu przez kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – przez dyrektora centrum usług społecznych.”,
- c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:
- „7. Indywidualny program wychodzenia z bezdomności, stosownie do potrzeb osoby bezdomnej, może uwzględniać wszelkie środki pomocy, jakimi dysponuje ośrodek pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – centrum usług społecznych, realizujące program.”,
- d) ust. 8 otrzymuje brzmienie:
- „8. Za osobę bezdomną objętą indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności ośrodek pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – centrum usług społecznych, opłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne na zasadach określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.”;
- 5) w art. 45 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny, projekt socjalny lub indywidualny plan usług społecznych, o którym mowa w ustawie z dnia .... o centrach usług społecznych.”;
- 6) w art. 50 ust. 5 otrzymuje brzmienie:
- „5. Ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia.”
- 7) w art. 54 ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. W przypadku gdy osoba bezwzględnie wymagająca pomocy lub jej przedstawiciel ustawowy nie wyrażają zgody na umieszczenie w domu pomocy społecznej lub po umieszczeniu wycofają swoją zgodę, ośrodek pomocy społecznej, centrum usług społecznych lub dom pomocy społecznej są obowiązane do zawiadomienia o tym właściwego sądu, a jeżeli osoba taka nie ma przedstawiciela ustawowego lub opiekuna – prokuratora.”;
- 8) w art. 62 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) z zasiłku stałego mieszkańca domu – przez ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, dokonujące wypłaty świadczenia; opłatę za pobyt ośrodek pomocy społecznej przekazuje na rachunek bankowy domu pomocy społecznej.”;

9) w art. 99 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osobie, której przyznano emeryturę lub rentę za okres, za który wypłacono zasiłek stały lub zasiłek okresowy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz inne organy rentowe, które przyznały emeryturę lub rentę, wypłacają to świadczenie pomniejszone o kwotę odpowiadającą wysokości wypłaconych za ten okres zasiłków i przekazują te kwoty na rachunek bankowy właściwego ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – centrum usług społecznych.”;

10) w art. 103:

a) w ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„1. Kierownik ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – dyrektor centrum usług społecznych oraz kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie może, w drodze umowy, ustalić z małżonkiem, zstępnymi lub wstępnymi wysokość świadczonej przez nich pomocy na rzecz osoby ubiegającej się o przyznanie świadczenia.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Kierownik ośrodka pomocy społecznej albo dyrektor centrum usług społecznych ustala w drodze umowy z małżonkiem, zstępnymi przed wstępnymi mieszkańca domu wysokość wnoszonej przez nich opłaty za pobyt tego mieszkańca w domu pomocy społecznej, biorąc pod uwagę wysokość dochodów i możliwości, przy czym opłata ta nie powinna być zwiększana w przypadku gdy jedna z osób jest zwalniana z odpłatności z mocy prawa lub z powodów, o których mowa w art. 64.”;

11) w art. 105:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jednostki sektora finansów publicznych, w tym sądy, Policja, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i organy administracji publicznej, a także kuratorzy sądowi, pracodawcy, podmioty wykonujące działalność leczniczą, przedszkola, szkoły, placówki, poradnie i ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 1-8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949), szkoły wyższe, organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 tej ustawy są obowiązani niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług

społecznych lub pracownika socjalnego udostępnić informacje, które mają znaczenie dla rozstrzygnięcia o przyznaniu lub wysokości świadczeń z pomocy społecznej, dla ustalenia wysokości odpłatności za świadczenia z pomocy społecznej lub dla weryfikacji uprawnień do świadczeń z pomocy społecznej, wysokości tych świadczeń lub odpłatności za te świadczenia.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Kierownik ośrodka pomocy społecznej, dyrektor centrum usług społecznych lub pracownik socjalny mogą wystąpić, drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, do jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o udostępnienie informacji, o których mowa w art. 23a ust. 2 pkt 19, w celu weryfikacji prawa do świadczeń z pomocy społecznej.”;

12) w art. 106 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku gdy z osobą, o której mowa w ust. 1, nie można przeprowadzić rodzinnego wywiadu środowiskowego i mimo prawidłowo dostarczonego wezwania do stawienia się w ośrodku pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – w centrum usług społecznych celem złożenia wyjaśnień osoba nie stawiała się w wyznaczonym terminie, stwierdza się, w drodze decyzji administracyjnej, wygaśnięcie decyzji przyznającej świadczenie.”;

13) w art. 107 w ust. 3b zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Kierownik ośrodka pomocy społecznej oraz dyrektor centrum usług społecznych, na wniosek pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej albo centrum usług społecznych lub z własnej inicjatywy, może wystąpić z wnioskiem do właściwego miejscowo komendanta Policji o asystę w trakcie przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego lub świadczenia pracy socjalnej w środowisku.”;

14) w art. 108:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej pracownik socjalny zatrudniony w ośrodku pomocy społecznej, centrum usług społecznych lub w powiatowym centrum pomocy rodzinie może zawrzeć kontrakt socjalny z tą osobą lub rodziną, w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Za osobę, z którą zawarto kontrakt socjalny, o której mowa w ust. 2, ośrodek pomocy społecznej albo centrum, które zawarło kontrakt, opłaca składkę na ubezpieczenie

zdrowotne na zasadach określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.”;

15) w art. 110:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zadania pomocy społecznej w gminach wykonują jednostki organizacyjne – ośrodki pomocy społecznej lub centra usług społecznych.”,

b) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Ośrodek pomocy społecznej oraz centrum usług społecznych, wykonując zadania własne gminy w zakresie pomocy społecznej, kieruje się ustaleniami wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

4. Ośrodek pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – centrum usług społecznych, koordynuje realizację strategii, o której mowa w art. 17 ust. 1 pkt 1.”;

16) w art. 111a:

a) w ust. 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) centrum usług społecznych z ośrodkiem wsparcia, z wyłączeniem ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku połączenia, o którym mowa w ust. 1, ośrodek wsparcia działa w strukturze odpowiednio ośrodka pomocy społecznej, centrum usług społecznych lub domu pomocy społecznej.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Osoby kierujące jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej będącymi w strukturze ośrodka pomocy społecznej, centrum usług społecznych lub domu pomocy społecznej obowiązane są spełniać obowiązujące wymagania dla kierowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.”;

17) w art. 112:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zadania powiatowych centrów pomocy rodzinie w miastach na prawach powiatu realizują miejskie ośrodki pomocy społecznej, które mogą być nazwane „miejskimi ośrodkami pomocy rodzinie”, a w przypadku przekształcenia miejskiego ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – centrum usług społecznych.”,

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Zarząd powiatu zatrudnia kierowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, o których mowa w ust. 8, zgodnie z wymogami określonymi w art. 122 ust. 1, po

zasięgnięciu opinii kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie, kierownika ośrodka pomocy społecznej w mieście na prawach powiatu, a w przypadku przekształcenia miejskiego ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych.”;

18) w art. 121 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Pracownikowi socjalnemu zatrudnionemu w ośrodku pomocy społecznej, centrum usług społecznych lub w powiatowym centrum pomocy rodzinie, do którego obowiązków należy praca socjalna oraz przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych, jeżeli przepracował nieprzerwanie i faktycznie co najmniej 5 lat, przysługuje raz na dwa lata dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze 10 dni roboczych.”;

19) w art. 122 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wymogi, o których mowa w ust. 1, nie dotyczą osób kierujących placówkami rodzinnymi oraz centrami usług społecznych działającymi na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych.”;

20) w art. 131a:

a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

1) ośrodek pomocy społecznej, centrum usług społecznych i powiatowe centrum pomocy rodzinie właściwe ze względu na położenie placówki, celem podjęcia działań zmierzających do zapewnienia pomocy osobom przebywającym w placówce oraz nawiązania kontaktu z członkami rodziny, opiekunami prawnymi lub kuratorami osób przebywających w placówce;”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku pilnej konieczności zapewnienia pomocy osobom przebywającym w placówce, w stosunku do której wojewoda wydał decyzję, o której mowa w art. 130 ust. 5, wojewoda koordynuje działania zmierzające do zabezpieczenia niezbędnej pomocy osobom potrzebującym, przy udziale kierownika ośrodka pomocy społecznej albo dyrektora centrum usług społecznych gminy właściwej ze względu na położenie placówki.”.

Art. 63. W ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2017 r. poz. 1221 i 2491 oraz z 2018 r. poz. 62, 86 i 650) w art. 43 w ust. 1 w pkt 22 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) regionalne ośrodki polityki społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie, ośrodki pomocy społecznej, centra usług społecznych, rodzinne domy pomocy, ośrodki wsparcia i ośrodki interwencji kryzysowej,

Art. 64. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 i 1149) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 33 w ust. 4:

- a) pkt 3a otrzymuje brzmienie:

„3a) odmówił bez uzasadnionej przyczyny udziału w działaniach w ramach Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w art. 62a, realizowanych przez powiatowy urząd pracy, inne podmioty na jego zlecenie lub przez ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje na okres wskazany w pkt 3;”;

- b) pkt 12 otrzymuje brzmienie:

„12) z własnej winy przerwał udział w działaniach w ramach Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w art. 62a, realizowanych przez powiatowy urząd pracy, inne podmioty na jego zlecenie lub przez ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje na okres wskazany w pkt 3.”;

- 2) w art. 50:

- a) w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) na wniosek ośrodka pomocy społecznej albo centrum usług społecznych może skierować do uczestnictwa w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub uczestnictwa w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, o którym mowa w przepisach o zatrudnieniu socjalnym.”;

- b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, powiatowy urząd pracy, ośrodek pomocy społecznej oraz centrum usług społecznych są obowiązane informować się wzajemnie o planowanych działaniach wobec bezrobotnych w trybie określonym w zawartym porozumieniu.”;

- 3) w art. 62a:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Powiatowy urząd pracy samodzielnie lub we współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej albo centrum usług społecznych może inicjować działania w zakresie aktywizacji zawodowej i integracji społecznej bezrobotnych, które są realizowane w ramach Programu Aktywizacja i Integracja.”;

- b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Program Aktywizacja i Integracja, po zaopiniowaniu przez powiatową radę rynku pracy, jest realizowany przez powiatowy urząd pracy działający we współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej, centrum usług społecznych, podmiotami zatrudnienia socjalnego prowadzonymi przez jednostki samorządu terytorialnego lub podmiotami prowadzącymi działalność statutową na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, zgodnie z przepisami o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.”;

- c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych mogą być realizowane przez ośrodek pomocy społecznej, centrum usług społecznych lub podmioty, o których mowa w ust. 3.”,

d) w ust. 7:

– zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„Realizacja Programu Aktywizacja i Integracja przez ośrodek pomocy społecznej, centrum usług społecznych lub podmioty zatrudnienia socjalnego prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego odbywa się na podstawie porozumienia o realizacji programu zawartego z powiatowym urzędem pracy, które określa w szczególności:”,

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych, realizowane przez ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych;”,

e) ust. 8 i 9 otrzymują brzmienie:

„8. Działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych, realizowane przez ośrodek pomocy społecznej, centrum usług społecznych lub podmioty zatrudnienia socjalnego prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego, są finansowane ze środków budżetowych gminy i mogą być współfinansowane ze środków Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego.

9. W przypadku niezawarcia z ośrodkiem pomocy społecznej albo centrum usług społecznych porozumienia, o którym mowa w ust. 7, powiatowy urząd pracy w ramach środków Funduszu Pracy może zlecić realizację działań w zakresie integracji społecznej bezrobotnych podmiotom, o których mowa w ust. 3.”,

f) ust. 12 otrzymuje brzmienie:

„12. W przypadku niezawarcia z ośrodkiem pomocy społecznej albo centrum usług społecznych porozumienia, o którym mowa w ust. 7, powiatowy urząd pracy zawiera z ośrodkiem pomocy społecznej albo centrum usług społecznych porozumienie o współpracy, w ramach którego strony uzgadniają kryteria doboru bezrobotnych do Programu Aktywizacja i Integracja oraz zakres i sposób wymiany informacji o jego uczestnikach.”;

4) w art. 62b w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) skierować bezrobotnego, w porozumieniu z ośrodkiem pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, do zatrudnienia wspieranego u pracodawcy na zasadach określonych w przepisach o zatrudnieniu socjalnym lub podjęcia pracy w spółdzielni socjalnej zakładanej przez osoby prawne, o której mowa w przepisach o spółdzielniach socjalnych, albo”.

Art. 65. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1510) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 54 ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. Wójt (burmistrz, prezydent) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy może upoważnić kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych (Dz. U. poz. ...) – centrum usług społecznych, do załatwiania spraw i wydawania decyzji w jego imieniu dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.”;

2) w art. 73 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) dzieci, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 19, powstaje z dniem uznania przez ośrodek pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – centrum usług społecznych, a wygasa z dniem uznania, że ustała zasadność objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym, nie później niż z dniem, w którym dziecko rozpoczyna realizację obowiązku szkolnego; ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych mogą odmówić uznania zasadności objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym lub uznać, że ustała konieczność i zasadność objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym dziecka spełniającego przesłanki określone w art. 66 ust. 1 pkt 19, jeżeli na podstawie wywiadu rodzinnego (środowiskowego) stwierdzi, iż warunki materialne opiekunów prawnych lub faktycznych dziecka umożliwiają jego ubezpieczenie zdrowotne na zasadach określonych w art. 68;”;

3) w art. 75:

a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Dzieci, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 19, zgłasza do ubezpieczenia zdrowotnego ośrodek pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – centrum usług społecznych, na wniosek opiekuna prawnego lub faktycznego dziecka albo z własnej inicjatywy.”;

b) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Osoby, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 26, zgłasza do ubezpieczenia zdrowotnego ośrodek pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – centrum usług społecznych.”;

c) ust. 12 otrzymuje brzmienie:

„12. Osoby, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 29 i 30, zgłasza do ubezpieczenia zdrowotnego ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, realizujące indywidualny program zatrudnienia socjalnego lub indywidualny program wychodzenia z bezdomności lub ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych realizujący kontrakt socjalny w wyniku zastosowania procedury, o której mowa w art. 50 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.”;

4) w art. 86 w ust. 1:

a) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) dzieci, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 19, opłaca ośrodek pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – centrum usług społecznych;”;

b) pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 26, opłaca ośrodek pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – centrum usług społecznych;”;

c) ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11) osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 29 i 30, opłaca ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, realizujące indywidualny program wychodzenia z bezdomności lub kierujący do uczestnictwa w zajęciach w centrum integracji społecznej lub ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, realizujący kontrakt socjalny w wyniku zastosowania procedury, o której mowa w art. 50 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;”.

Art. 66. W ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2183, z późn. zm.⁸⁾) w art. 179 ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. W uzasadnionych przypadkach rektor, kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej albo komisja stypendialna lub odwoławcza komisja stypendialna, o których mowa w art. 175 ust. 4 i art. 176 ust. 3, mogą zażądać doręczenia zaświadczenia z ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych (Dz. U. poz. ...) – centrum usług społecznych o sytuacji dochodowej i majątkowej studenta i rodziny studenta i uwzględnić tę sytuację przy ocenie spełnienia przez studenta kryterium, o którym mowa w ust. 1.”.

---

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 2201 oraz z 2018 r. poz. 138, 398, 650, 730, 912, 1000 i 1115.

Art. 67. W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030) w art. 5 w ust. 2 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) ośrodki pomocy społecznej, centra usług społecznych, powiatowe centra pomocy rodzinie i regionalne ośrodki polityki społecznej;”.

Art. 68. W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) w art. 9a ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Obsługę organizacyjno-techniczną zespołu interdyscyplinarnego zapewnia ośrodek pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych (Dz. U. poz. ...) – centrum usług społecznych.”.

Art. 69. W ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2018 r. poz. 554, 650 i 1000) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Organ właściwy dłużnika może wystąpić do kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych (Dz. U. poz. ...) – do centrum usług społecznych, o udzielenie informacji, o których mowa w ust. 1, dotyczących dłużnika alimentacyjnego, jeżeli w posiadaniu kierownika ośrodka albo dyrektora centrum znajduje się rodzinny wywiad środowiskowy dotyczący tego dłużnika, przeprowadzony na podstawie przepisów o pomocy społecznej, nie wcześniej niż trzy miesiące od dnia wystąpienia o udzielenie informacji.”;

2) art. 8b otrzymuje brzmienie:

„Art. 8b. Organ właściwy dłużnika może upoważnić w formie pisemnej swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych lub innej jednostki organizacyjnej gminy do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji.”;

3) w art. 10 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku gdy ośrodek pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – centrum usług społecznych, przekazało organowi właściwemu

wierzyciela informację, że osoba uprawniona bądź jej przedstawiciel ustawowy marnotrawią wypłacane świadczenia z funduszu alimentacyjnego, organ właściwy wierzyciela może przekazywać należne osobie świadczenia w całości lub w części w formie rzeczowej.”;

4) w art. 12 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Organ właściwy wierzyciela może upoważnić, w formie pisemnej, swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych lub innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.”.

Art. 70. W ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1844 oraz z 2018 r. 650 i 697) w art. 38 wprowadza się następujące zmiany:

1) w ust. 5 w pkt 1 w lit. b tiret pierwsze otrzymuje brzmienie:

„– urzędu gminy, gminnego ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych (Dz. U. poz. ...) – centrum usług społecznych – w przypadku świadczeniobiorcy, wobec którego wydano decyzję, o której mowa w art. 54 ust. 1 ustawy o świadczeniach, albo świadczeniodawcy, który udzielił świadczenia opieki zdrowotnej”;

2) w ust. 5d w pkt 1 w lit. b tiret pierwsze otrzymuje brzmienie:

„– urzędu gminy, gminnego ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – centrum usług społecznych – w przypadku świadczeniobiorcy, wobec którego wydano decyzję, o której mowa w art. 54 ust. 1 ustawy o świadczeniach, albo świadczeniodawcy, który udzielił świadczenia opieki zdrowotnej”;

3) w ust. 6 w pkt 1 w lit. b tiret pierwsze otrzymuje brzmienie:

„– urzędu gminy, gminnego ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – centrum usług społecznych – w przypadku świadczeniobiorcy, wobec którego wydano decyzję, o której mowa w art. 54 ust. 1 ustawy o świadczeniach, albo świadczeniodawcy, który udzielił świadczenia opieki zdrowotnej, albo”.

Art. 71. W ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998 i 1076) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 10 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku gdy wyznaczonym na podstawie ust. 1 podmiotem jest ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, w ośrodku albo centrum można utworzyć zespół do spraw asysty rodzinnej.”;

2) w art. 11:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku gdy ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny ośrodka pomocy społecznej albo centrum usług społecznych przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy, na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 i 1985 oraz z 2018 r. poz. 650 i 700).”;

b) ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. W przypadku gdy rodzicem wychowującym dziecko jest małoletni opuszczający młodzieżowy ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii, schronisko dla nieletnich lub zakład poprawczy, pracownik socjalny ośrodka pomocy społecznej albo centrum usług społecznych przeprowadza u tego rodzica wywiad, o którym mowa w ust. 1, a następnie kierownik ośrodka pomocy społecznej albo dyrektor centrum usług społecznych przydziela temu rodzicowi asystenta rodziny.”;

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jeżeli z analizy, o której mowa w ust. 2, wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, pracownik socjalny ośrodka pomocy społecznej albo centrum usług społecznych występuje odpowiednio do kierownika ośrodka pomocy społecznej albo dyrektora centrum usług społecznych z wnioskiem o jego przydzielenie.”;

d) w ust. 4 zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„4. Po otrzymaniu wniosku, o którym mowa w ust. 3, kierownik ośrodka pomocy społecznej albo dyrektor centrum usług społecznych:”;

3) w art. 18c w ust. 1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli połączenie obejmuje ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, placówka wsparcia dziennego lub inny gminny podmiot wyznaczony do pracy z rodziną działa odpowiednio w ramach tego ośrodka albo centrum.”;

4) w art. 30 ust. 2 otrzymuje brzmienie”

„2. Rodzinę wspierającą ustanawia wójt właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspieranej po uzyskaniu pozytywnej opinii kierownika ośrodka pomocy społecznej albo dyrektora centrum usług społecznych, wydanej na podstawie przeprowadzonego rodzinnego wywiadu środowiskowego.”;

5) w art. 31 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wójt może upoważnić kierownika ośrodka pomocy społecznej albo dyrektora centrum usług społecznych do ustanawiania rodziny wspierającej lub zawierania i rozwiązywania umów, o których mowa w ust. 1.”;

6) w art. 58 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku przyjęcia dziecka w sytuacji, o której mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego informuje o tym niezwłocznie, nie później niż w ciągu 24 godzin, właściwy sąd, starostę oraz ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych.”;

7) w art. 76 w ust. 4 pkt 8 otrzymuje brzmienie”

„8) współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, centrum usług społecznych, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;”;

8) w art. 103 ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. O przyjęciu dziecka dyrektor placówki, o której mowa w ust. 1, informuje niezwłocznie, nie później niż w ciągu 24 godzin, sąd, powiatowe centrum pomocy rodzinie oraz ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych.”;

9) w art. 130 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do udziału w posiedzeniu w sprawie sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej mogą być zapraszani w szczególności przedstawiciele: sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, właściwego powiatowego centrum pomocy rodzinie, ośrodka pomocy społecznej, centrum usług społecznych, centrum Policji, ochrony zdrowia, instytucji oświatowych oraz organizacji społecznych statutowo zajmujących się problematyką rodziny i dziecka, a także osoby bliskie dziecku.”;

10) w art. 137 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do udziału w posiedzeniu zespołu mogą być zapraszani w szczególności przedstawiciele: sądu właściwego ze względu na miejsce położenia placówki, właściwego powiatowego centrum pomocy rodzinie, ośrodka pomocy społecznej, centrum usług społecznych, Policji, ochrony zdrowia, instytucji oświatowych oraz organizacji społecznych statutowo zajmujących się problematyką rodziny i dziecka, a także osoby bliskie dziecku.”;

11) art. 178 otrzymuje brzmienie:

„Art. 178. Wójt może upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych lub innej jednostki organizacyjnej gminy, do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji.”;

12) w art. 180 pkt 12 otrzymuje brzmienie:

„12) kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej albo centrum usług społecznych dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka;”.

Art. 72. W ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2092) w art. 7:

1) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ustalając prawo do zasiłku dla opiekuna za okres, o którym mowa w art. 2 ust. 2 pkt 2, organ, o którym mowa w art. 5 ust. 1, zwraca się do kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych (Dz. U. poz. ...) – do dyrektora centrum usług społecznych, o przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, na zasadach określonych w przepisach o pomocy społecznej, w celu potwierdzenia faktu sprawowania opieki przez osobę ubiegającą się o zasiłek dla opiekuna.”;

2) w ust. 3 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Organ, o którym mowa w art. 5 ust. 1, zwraca się do kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – do dyrektora centrum usług społecznych, o przeprowadzenie aktualizacji wywiadu.”.

Art. 73. W ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2017 r. poz. 1851 oraz z 2018 r. poz. 107, 138, 650, 1000 i 1076) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 10 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Organ właściwy może, w formie pisemnej, upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych (Dz. U. poz. ...) – dyrektora centrum usług społecznych lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych lub innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowań w sprawach, o których mowa w ust. 1, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

3. W przypadku gdy postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1, prowadzone są w ośrodku pomocy społecznej albo centrum usług społecznych realizacja tych zadań nie może powodować nieprawidłowości w wykonywaniu zadań pomocy społecznej, a także nie może naruszać norm zatrudnienia pracowników socjalnych określonych w przepisach o pomocy społecznej.”;

2) w art. 15 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Jeżeli w stosunku do osoby ubiegającej się o przyznanie świadczenia wychowawczego lub osoby pobierającej to świadczenie wystąpią wątpliwości dotyczące sprawowania opieki nad dzieckiem, w tym również w przypadku, o którym mowa w art. 22, wydatkowania świadczenia wychowawczego niezgodnie z celem lub marnotrawienia świadczenia wychowawczego, organ właściwy oraz wojewoda mogą zwrócić się do kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych o przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 i 1985 oraz z 2018 r. poz. 650 i 700), w celu weryfikacji tych wątpliwości.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, organ właściwy oraz wojewoda mogą wystąpić do ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o centrach usług społecznych – centrum usług społecznych o udzielenie informacji o okolicznościach dotyczących sprawowania opieki nad dzieckiem, marnotrawienia świadczenia wychowawczego lub wydatkowania go niezgodnie z celem, jeżeli informacje te zostały ustalone w rodzinnym wywiadzie środowiskowym przeprowadzonym nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem otrzymania przez ośrodek pomocy społecznej wniosku o udzielenie informacji.”;

3) w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) organ właściwy upoważnił do prowadzenia postępowania w sprawie świadczenia wychowawczego kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, lub inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy;”.

Art. 74. W ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r. poz. 1860 oraz z 2018 r. poz. 1076) w art. 8 w ust. 6 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„6. Koordynacja wsparcia podejmowana jest przez asystenta rodziny na wniosek osób, o których mowa w ust. 2, złożony do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy kierownika ośrodka pomocy społecznej albo dyrektora centrum usług społecznych.”.

Art. 75. W ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000 i 1290) w art. 150 ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Do prowadzenia spraw, o których mowa w ust. 8 i 9, wójt (burmistrz, prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydata może upoważnić kierownika ośrodka pomocy

społecznej, dyrektora centrum usług społecznych, kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy lub inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy.

Art. 76. W okresie dwóch lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy:

- 1) dyrektorem centrum może być osoba, która nie spełnia wymagań określonych w art. 16 ust. 2 pkt 3
- 2) organizatorem usług społecznych może być osoba, która nie spełnia wymagań określonych w art. 20 pkt 3;
- 3) koordynatorem indywidualnych planów usług społecznych może być osoba, która nie spełnia wymagań określonych w art. 22 pkt 3.

Art. 77. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2019 r.